

Bryssel 15.12.2020
COM(2020) 824 final

ANNEX 7

LIITE

asiakirjaan

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista ja asetuksen (EU) N:o
347/2013 kumoamisesta**

{SEC(2020) 431 final} - {SWD(2020) 346 final} - {SWD(2020) 347 final}

Toissijaisuusperiaatteen toteutumisen arviointitaulukko

1. Voiko unioni toimia? Mikä on unionin suunnitteleman toimen oikeusperusta ja toimivalta?
1.1 Mitä perussopimuksen artiklaa/artikloja käytetään lainsäädäntöehdotuksen tai toimenpidealoitteen tukena?
SEUT-sopimuksen 170 artiklassa määrätään, että unioni myötävaikuttaa Euroopan laajuisten verkkojen perustamiseen ja kehittämiseen, myös energian infrastruktuurien alalla. Unionin on edistettävä kansallisten verkkojen yhteenliittämistä. TEN-E-asetus perustuu SEUT-sopimuksen 172 artiklaan, jossa määrätään oikeusperustasta sellaisten suuntaviivojen vahvistamiseksi, jotka koskevat 171 artiklassa tarkoitettujen Euroopan laajuisia verkkoja varten suunniteltujen toimenpiteiden tavoitteita, painopisteitä ja päälinjoja.
1.2 Onko perussopimuksen mukainen unionin toimivalta yksinomainen, jaettu vai jäsenvaltioita tukeva?
Euroopan laajuisten verkkojen osalta unionin toimivalta on jaettu. Perussopimuksen 172 artiklan mukaan niihin suuntaviivoihin ja niihin yhteistä etua koskeviin hankkeisiin, jotka koskevat jonkin jäsenvaltion aluetta, tarvitaan tuon jäsenvaltion hyväksyminen.
<i>Toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta politiikanaloilla, joilla unionilla on SEUT-sopimuksen 3 artiklassa¹ tarkoitettu yksinomainen toimivalta. Täsmällinen oikeusperusta ratkaisee, kuuluuko ehdotus toissijaisuuden valvontamekanismin soveltamisalaan. SEUT-sopimuksen 4 artiklassa² määritellään alat, joilla toimivalta on jaettu unionin ja jäsenvaltioiden kesken. SEUT-sopimuksen 6 artiklassa³ määritellään alat, joilla unionin toimivalta rajoittuu jäsenvaltioiden toimien tukemiseen.</i>
2. Toissijaisuusperiaate: Miksi EU:n olisi toimittava?
2.1 Täyttääkö ehdotus pöytäkirjassa N:o 2⁴ asetetut menettelylliset vaatimukset:
- Onko ennen ehdotuksen antamista järjestetty laaja kuuleminen? - Onko olemassa yksityiskohtainen lausunto, joka sisältää kvalitatiivisia ja mahdollisuuksien mukaan kvantitatiivisia indikaattoreita, joiden perusteella voitaisiin arvioida, onko toimi paras toteuttaa unionin tasolla?
- Komissio järjesti paremman sääntelyn suuntaviivojen mukaisesti kattavan kuulemisen, joka perustui kuulemisstrategiaan, johon sisältyi erilaisia kuulemismenetelmiä ja -välineitä. Strategia suunniteltiin toimintalogiikan mukaisesti, ja päähuomio oli TEN-E-asetuksen merkityksellisyydessä, vaikuttavuudessa, tehokkuudessa, johdonmukaisuudessa ja EU:n osallistumisesta saatavassa lisäarvossa. Kuulemisstrategialla pyrittiin varmistamaan, että kaikki asiaan liittyvä näyttö otettiin huomioon, myös tiedot kustannuksista, yhteiskunnallisista ja sosiaalisista vaikutuksista sekä aloitteen mahdollisista hyödyistä. - Julkisessa verkkokuulemisessa, joka järjestettiin 18.5.–13.7.2020, kaikilla TEN-E-asetuksen arvioinnista ja tarkistamisesta kiinnostuneilla oli mahdollisuus esittää näkemyksiään. Julkisessa verkkokuulemisessa käytettiin EU Survey -työkalua. Kyselylomake oli saatavilla 23:lla EU:n virallisella kielellä. Kysely oli suunnattu pääasiassa kansalaisille ja organisaatioille (esim. kansalaisjärjestöt, paikallishallinnot, paikallisyhteisöt, yritykset ja toimialajärjestöt),

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:12008E003>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:12008E004>

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:12008E006>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:12016E/PRO/02>

joilla ei ole erityisasiantuntemusta TEN-E-asetuksesta. Painotus näkyi kysymysten määrässä sekä kyselyn rakenteessa ja sanamuodoissa. Julkisen verkkokuulemisen kysymysten tarkoituksena oli luoda kuva TEN-E-asetuksen merkityksestä selvittämällä, mitkä olivat yleisön näkemysten mukaan sen tärkeimmät tavoitteet ja infrastruktuuriluokat sekä yhteistä etua koskevien hankkeiden ominaisuudet. TEN-E-asetukseen perehtyneitä tahoja (esimerkiksi kansallisia toimivaltaisia viranomaisia tai sääntelyviranomaisia, siirtoverkonhaltijoita, jakeluverkonhaltijoita, hankkeiden toteuttajayrityksiä, energiantuottajia tai aiheen tuntevia kansalaisjärjestöjä edustavia ammattilaisia) pyydettiin täyttämään heille kohdennettu kysely. Julkinen verkkokuuleminen oli saatavilla komission Kerro mielipiteesi -sivustolla, jolla oli myös linkkejä tausta-asiakirjoihin ja aiheeseen liittyville verkkosivuille, esimerkiksi TEN-E-politiikkaa ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa käsitteleville sivuille.

- Lisäksi järjestettiin neljä sidosryhmille tarkoitettua verkkoseminaaria, joilla pyrittiin varmistamaan sidosryhmien laajempi tavoittaminen sekä tarjoamaan tilaisuus antaa jäsenneltyä palautetta.
- Ehdotukseen liitetyissä perusteluissa ja vaikutustenarvioinnissa on toissijaisuusperiaatetta käsittelevät jaksot. Asiaa selvitetään tarkemmin kysymyksessä 2.2.

2.2 Onko komission ehdotukseen liitetyissä perusteluissa (ja mahdollisessa vaikutustenarvioinnissa) esitetty riittävät perusteet toissijaisuusperiaatteen mukaisuudesta?

Sekä komission ehdotukseen liitetyissä perusteluissa että vaikutustenarvioinnissa on esitetty riittävät perusteet toissijaisuusperiaatteen mukaisuudesta.

Energiansiirtoinfrastruktuureilla (kuten yhteenliitetyllä merellä sijaitsevalla sähköverkolla ja älykkäällä verkkoinfrastruktuurilla) on rajatylittävien vaikutusten vuoksi eurooppalaista lisäarvoa, ja ne ovat olennaisen tärkeitä ilmastoneutraalin energijärjestelmän saavuttamiseksi. TEN-E-asetus on tuonut lisäarvoa ja edistänyt unionin energiamarkkinoiden yhdentymistä, kilpailua ja toimitusvarmuutta koskevien tulosten saavuttamista. Rajatylittävien energiainfrastruktuurien kehittäminen edellyttää jäsenvaltioiden välistä alueellista yhteistyötä. Yksittäisten jäsenvaltioiden säännökset ja toimet eivät riitä näiden infrastruktuurihankkeiden toteuttamiseen kaikilta osin.

Energian sisämarkkinat tarvitsevat rajatylittäviä infrastruktuureja, joiden kehittäminen edellyttää kahden tai useamman jäsenvaltion yhteistyötä, mutta niillä kaikilla on omat sääntelykehyksensä.

TEN-E-asetus on tuonut lisäarvoa verrattuna siihen, mitä olisi voitu saavuttaa pelkästään kansallisella tai alueellisella tasolla. Sen voimaantulon jälkeen on toteutettu yli 40 keskeistä energiainfrastruktuurihanketta, minkä avulla useimmat jäsenvaltiot saavuttivat 10 prosentin yhteenliitännätavoitteen vuoteen 2020 mennessä ja ovat pystyneet toteuttamaan hyvin yhteenliitetyn ja häiriönsietokykyisen kaasuverkon. Unionin energiamarkkinat ovat yhdentyneemmät ja kilpailukykyisemmät kuin vuonna 2013, ja unionin energiavarmuus on parantunut. Verkkojen Eurooppa -välineestä myönnetyn kohdennetun rahoituksen avulla on pystytty toteuttamaan 95 yhteistä etua koskevaa hanketta, joihin olisi muutoin ollut vaikeuksia saada markkinaehtoista rahoitusta.

Tätä edistymistä ei olisi voinut tapahtua pelkillä jäsenvaltioiden toimilla. Useat sidosryhmät ovat vahvistaneet TEN-E-asetuksesta saadun lisäarvon ja korostaneet alueellisen yhteistyön merkitystä rajatylittävien hankkeiden toteuttamisessa, avoimuutta, sääntelyvarmuutta ja rahoituksen saantia.

2.3 Jäljempänä oleviin kysymyksiin annettavien vastausten perusteella, voivatko jäsenvaltiot saavuttaa ehdotetun toimen tavoitteet riittävällä tavalla, jos ne toimivat yksin (EU:n toiminnan välttämättömyys)?
Yksittäisten jäsenvaltioiden säännöksillä tai toimilla ei pystytä toteuttamaan ensisijaisia energiainfrastruktuurihankkeita, joita ehdotetun aloitteen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää. Ilman EU:n tason toimia ei ole mahdollista päästä SEUT-sopimuksessa vahvistettuihin kansallisten verkkojen yhteenliittäntöjä ja yhteentoimivuutta koskeviin tavoitteisiin.
a) Liittykö käsiteltävinä oleviin ongelmiin merkittäviä/huomattavia valtioiden välisiä / rajat ylittäviä näkökohtia? Onko nämä määritetty määrällisesti?
Euroopan laajuisia verkkoja koskevassa oikeusperustassa (ks. kohta 1.1) todetaan, että asian luonne on rajat ylittävä. Tämä käy ilmi myös siitä, että aloitteen tavoitteena on helpottaa riittävien energiainfrastruktuurien kehittämistä EU:ssa ja sen naapurialueilla. Näin voidaan saavuttaa EU:n energia- ja ilmastotavoitteet, etenkin vuosiksi 2030 ja 2050 asetetut tavoitteet, sekä varmistaa markkinoiden yhdentymisen ja kilpailukyky ja turvata toimitusvarmuus. Ehdotetulla toimella pyritään mahdollistamaan energiakäänteen ja ilmastotavoitteiden saavuttamisen kannalta välttämättömien rajatylittävien hankkeiden ja investointien yksilöinti unionissa sekä sen naapurimaiden kanssa. Lisäksi tavoitteena on parantaa infrastruktuurisuunnittelua energiajärjestelmän integroinnin ja merellä sijaitsevien verkkojen osalta.
b) Olisivatko kansalliset toimet tai EU:n tason toimien puuttuminen ristiriidassa perussopimuksen⁵ keskeisten tavoitteiden kanssa tai aiheutuisiko niistä merkittävää haittaa muiden jäsenvaltioiden edulle?
Ilman EU:n tason toimia ei ole mahdollista saavuttaa SEUT-sopimuksen 170 artiklassa asetettuja tavoitteita, jotka liittyvät Euroopan laajuisten verkkojen perustamiseen ja kehittämiseen liikenteen, teletoiminnan ja energian infrastruktuurien aloilla. Tarkoituksena on edistää kansallisten verkkojen yhteenliittämistä ja yhteentoimivuutta sekä pääsyä tällaisiin verkkoihin. Huomioon on tässä yhteydessä otettava myös tarve liittää saarialueita, erillisalueita ja syrjäseutualueita unionin keskusalueisiin.
c) Miten pitkälti jäsenvaltiot kykenevät tai niiden on mahdollista säätää asianmukaisia toimenpiteitä?
Kansallisella tasolla voidaan toteuttaa EU:n tason toimia täydentäviä sopivia toimenpiteitä sekä mahdollistaa tämän politiikanalan tavoitteiden saavuttaminen. Toimenpiteet voivat liittyä muun muassa rajatylittäviin verkkoihin liittyviin kansallisiin verkkoihin ja EU:n toimien kansalliseen täytäntöönpanoon, esimerkiksi infrastruktuurihankkeiden lupamenettelyihin. Ellei Euroopan laajuisia energiaverkkoja koordinoita EU:n tasolla, ei ole mahdollista yksilöidä ja toteuttaa yhteenliittäntöjä, joita energiajärjestelmän hiilestä irtautuminen, markkinoiden yhdentymisen, kilpailu ja toimintavarmuus edellyttävät.
d) Miten ongelma ja sen syyt (kuten negatiiviset ulkoisvaikutukset tai heijastusvaikutukset) vaihtelevat EU:n kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla?
Kaksi keskeistä ongelmaa, joihin ehdotetulla toimella puututaan, koskevat kansallista, alueellista ja paikallista tasoa. Ensinnäkin rajatylittävien infrastruktuurien kehittäminen ei ole tyypiltään ja laajuudeltaan kaikilta osin linjassa EU:n energiapolitiittisten tavoitteiden kanssa etenkin Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja ilmastoneutraaliutta koskevan tavoitteen osalta. Toisekseen

⁵ https://europa.eu/european-union/about-eu/eu-in-brief_fi

viivästyksket keskeisten infrastruktuurihankkeiden toteutuksessa vaikuttavat EU:hun kaikilla tasoilla, kun ne hidastavat markkinoiden yhdentymisen, kilpailun ja toimitusvarmuuden kehitystä.
e) Onko ongelma levinnyt laajalle ympäri EU:ta vai rajoittuuko se muutamiin jäsenvaltioihin?
Edellä käsitellyt ongelmat koskevat kaikkia jäsenvaltioita ja ovat yleisiä koko EU:ssa. Kaikkien jäsenvaltioiden on jatkettava energiajärjestelmiensä irrottamista hiilestä ja osallistuttava vuotta 2050 koskevan ilmastoneutraaliustavoitteen saavuttamiseen. Toisaalta entistä laajempi markkinoiden yhdentyminen, kilpailu ja toimitusvarmuus hyödyttävät kaikkia jäsenvaltioita.
f) Rasittaako suunniteltujen toimenpiteiden tavoitteiden saavuttaminen jäsenvaltioita liiaksi?
Ehdotetun aloitteen tavoitteita ei olisi mahdollista saavuttaa pelkästään jäsenvaltioiden toimilla. Tehokkuus paranee, kun rajatylittävien infrastruktuurien suunnittelussa ja ensisijaisten infrastruktuurihankkeiden yksilöinnissä sovelletaan alueelliseen yhteistyöhön perustuvaa, EU:n tasolla koordinoitua lähestymistapaa.
g) Miten kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten näkemykset ja parhaina pitämät menettelytavat eroavat eri puolilla EU:ta?
Kansalliset, alueelliset ja paikalliset viranomaiset ovat sidosryhmien kuulemisessa antaneet tukensa EU:n tason toimille.
2.4 Jäljempänä oleviin kysymyksiin annettavien vastausten perusteella, voidaanko ehdotetun toiminnan tavoitteet saavuttaa paremmin unionin tasolla kyseisen toiminnan laajuuden tai vaikutusten vuoksi (eurooppalainen lisäarvo)?
EU:n tason toimista saadaan selvää lisäarvoa kansallisiin politiikkoihin verrattuna, kuten nykyinen TEN-E-asetus ja tähän mennessä saavutetut hyödyt ovat osoittaneet. Jäsenvaltioiden verkkojen tehokas yhdistäminen ja pullonkaulojen poistaminen ovat parantaneet kilpailukykyä ja jäsenvaltioiden markkinoiden yhdentymistä. Tämä käy ilmi yhteenliittämästä koskevien tavoitteiden saavuttamisessa tapahtuneesta edistyksestä sekä energian hintojen lähentymisestä eri puolilla EU:ta.
a) Onko EU:n tason toiminnasta selkeää hyötyä?
TEN-E-asetuksella on vakiinnutettu uusi lähestymistapa rajatylittävän energiainfrastruktuurin suunnitteluun. Asetuksen myötä alueellisia ryhmiä edustavat sidosryhmät ovat yhdessä tunnistaneet ja auttaneet toteuttamaan yhteistä etua koskevia hankkeita (PCI-hankkeita), joilla edistetään energiainfrastruktuurien ensisijaisten käytävien ja temaattisten alueiden kehittämistä. Asetuksella on saatu aikaan toimiva ja kustannustehokas lähestymistapa infrastruktuurin suunnitteluun ja parannettu myös lupamenettelyjä. Asetuksen mukaan jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että PCI-hankkeiden lupamenettelyt viedään sujuvasti läpi ja lupapäätöksen saaminen kestää enintään 3,5 vuotta. PCI-hankkeet on asetettava korkeimpaan mahdolliseen asemaan kansallisessa tärkeysjärjestyksessä, ja ne on sisällytettävä kansallisiin verkonkehittämissuunnitelmiin. Asetuksessa säädetään myös sääntelytuesta, säännöistä ja ohjeista kustannusten rajatylittävälle jakamiselle ja riskeihin liittyville kannustimille ja mahdollisuudesta saada rahoitusta Verkkojen Eurooppa -välineestä. TEN-E-asetus hyväksyttiin vuonna 2013, minkä jälkeen se on mahdollistanut yli 40 keskeisen energiainfrastruktuurihankkeen toteuttamisen, ja vuoteen 2022 mennessä tulossa on vielä 75 uutta hanketta. Verkkojen Eurooppa -välineestä myönnetyn 4,7 miljardin euron rahoitustuen avulla on

toteutettu 95 PCI-hanketta. Vuodesta 2014 lähtien Verkkojen Eurooppa -välineestä on myönnetty rahoitusta 149 toimeen. Niistä 114 on ollut tutkimuksia, joihin on myönnetty kaikkiaan 519 miljoonaa euroa. Loput 35 toimea ovat olleet töitä, jotka ovat saaneet rahoitusta 4,2 miljardia euroa. Kaikkiaan 4,7 miljardin euron kokonaisbudjetista 1,5 miljardia euroa osoitettiin kaasuhankkeisiin ja 2,8 miljardia euroa sähköhankkeisiin. Tähän mennessä noin viidennes kaikista PCI-hankkeista on saanut Verkkojen Eurooppa -välineen rahoitustukea tutkimuksiin, töihin tai molempiin.

Sidosryhmät ovat laajalti yhtä mieltä siitä, että asetus on tuottanut EU:n tason lisäarvoa, kun alueellinen yhteistyö, rahoituksen saatavuus, tiedotus ja avoimuus sekä suunnittelu- ja lupamenettelyt ovat parantuneet.

b) Saavutetaanko mittakaavaetuja? Voidaanko tavoitteet saavuttaa tehokkaammin EU:n tasolla (suuremmat hyödyt yksikkökustannusta kohti)? Paraneeko sisämarkkinoiden toiminta?

Voimassa olevan TEN-E-asetuksen arviointi osoittaa, että sillä on edistetty tehokkaasti jäsenvaltioiden verkkojen yhdistämistä sekä poistettu pullonkauloja. Kilpailukyky ja jäsenvaltioiden markkinoiden yhdentyminen ovat parantuneet. Tämä käy ilmi yhteenliittämästä koskevien tavoitteiden saavuttamisesta tapahtuneesta edistyksestä sekä energian hintojen lähentymisestä eri puolilla EU:ta. Yhteistä etua koskevien sähköhankkeiden toteuttamisen myötä useimmat jäsenvaltiot pääsevät kymmenen prosentin yhteenliittämätavoitteeseen vuoteen 2020 mennessä. EU:n energiamarkkinat ovatkin nyt yhdentyneemmät ja kilpailukykyisemmät kuin vuonna 2013. Hankkeilla tehdään mahdolliseksi myös uusiutuvista energialähteistä tuotetun sähkön integrointi verkkoon sekä rajatylittävien sähköpörssien toiminta, mikä vähentää tuotannon rajoittamisen tarvetta.

Toimitusvarmuutta, joka on yksi tärkeimmistä nykyisen TEN-E-asetuksen taustalla olevista tekijöistä, on parannettu merkittävästi PCI-hankkeilla. Kun nyt toteutettavina olevat kaasualan PCI-hankkeet saadaan 2020-luvun alkuun mennessä toimintaan, Eurooppaan muodostuu hyvin yhteenliitetty, häiriönsietokykyinen kaasuverkko. Silloin kaikilla jäsenvaltioilla on käytössään vähintään kolme kaasuntoimituslähettä tai niillä on pääsy nesteytetyn maakaasun maailmanlaajuisille markkinoille. Kaasuntoimituslähteiden monipuolistaminen on keskeinen osa unionin energiavarmuuden parantamista.

c) Mitä hyötyä aiheutuu erilaisten kansallisten politiikkojen ja sääntöjen korvaamisesta yhtenäisemmällä toimintapoliittisella lähestymistavalla?

Ehdotetuilla toimenpiteillä pyritään nykyisen TEN-E-asetuksen pohjalta saamaan aikaan entistä koordinoitumpi lähestymistapa rajatylittävien infrastruktuurien suunnitteluun, nopeuttamaan hankkeiden toteuttamista ja yhtenäistämään PCI-hankkeiden sääntelykohtelua. Näin tehostetaan rajatylittävien infrastruktuurihankkeiden kehittämistä ja nopeutetaan niiden toteuttamista.

d) Riittävätkö EU:n tason toiminnasta saatavat hyödyt tasoittamaan jäsenvaltioiden sekä paikallis- ja alueviranomaisten toimivallan menetyksen (kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason toiminnasta aiheutuvien kustannusten ja hyötyjen lisäksi)?

Kaikkien jäsenvaltioiden ensisijaisena tavoitteena on nopeuttaa sellaisten energiainfrastruktuurihankkeiden toteuttamista, joilla tehdään mahdolliseksi Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mukaisten ilmastoneutraaliustavoitteiden saavuttaminen sekä varmistetaan markkinoiden yhdentyminen ja kilpailukyky sekä turvataan toimitusvarmuus siten, että kuluttajille ja yrityksille aiheutuu tästä mahdollisimman vähän kustannuksia. EU:n tason toimilla voidaan siis tukea kaikkia jäsenvaltioita keskeisten energia- ja ilmastopoliittisten tavoitteiden hyväksi tehtävässä työssä.

e) Tuleeko lainsäädännöstä selkeämpää niille, joiden on pantava se täytäntöön?

Nykyiseen TEN-E-kehukseen ehdotetulla tarkistuksella tehdään lainsäädännöstä entistä selkeämpää hankkeiden toteuttajille ja kansallisille viranomaisille. Esimerkiksi PCI-hankkeiden sääntelykohtelua koskevia säännöksiä selkeytetään.

3. Suhteellisuusperiaate: Miten EU:n olisi toimittava

3.1 Onko komission ehdotukseen liitetyissä perusteluissa (ja mahdollisessa vaikutustenarvioinnissa) esitetty riittävät perusteet ehdotuksen suhteellisuusperiaatteen mukaisuudesta sekä lausunto, jonka perusteella voidaan arvioida, onko ehdotus suhteellisuusperiaatteen mukainen?

Tällainen perustelu on sekä komission ehdotukseen liitetyissä perusteluissa että vaikutustenarvioinnissa.

Aloite on suhteellisuusperiaatteen mukainen. Se kuuluu SEUT-sopimuksen 170 artiklassa määriteltyyn Euroopan laajuisten energiaverkkojen toiminta-alaan. Poliitiikkatoimet ovat oikeassa suhteessa määriteltyjen ongelmien laajuuteen ja luonteeseen sekä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen.

Ehdotuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen sen yleisen tavoitteen saavuttamiseksi, joka koskee riittävien energiainfrastruktuurien viiveettömän kehittämisen helpottamista kaikkialla unionissa ja sen naapurialueilla. Näin voidaan saavuttaa unionin energia- ja ilmastotavoitteet Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mukaisesti, erityisesti vuosille 2030 ja 2050 asetetut tavoitteet, ilmastoneutraaliuden tavoite mukaan luettuna. Lisäksi voidaan varmistaa markkinoiden yhdentymisen ja kilpailukyky sekä turvata toimitusvarmuus.

Arvioinnin tulosten perusteella komissio vertaili useita toimintavaihtoehtoja, jotka kuuluvat nykyisen TEN-E-kehiksen neljään vaikutusalaan, eli soveltamisalaan, hallinnon ja infrastruktuurien suunnitteluun, lupamenettelyihin ja yleisön osallistumiseen sekä sääntelykohteluun.

Vaihtoehtojen arviointi ja vertailu (ks. erityisesti tähän ehdotukseen liittyvän vaikutustenarvioinnin 7 ja 8 kohta) osoittavat, ettei mikään yksittäinen vaihtoehto riitä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen. Paras ratkaisu on yhdistää toimintavaihtoehtoja, jotka soveltuvat parhaiten erityistavoitteiden saavuttamiseen. Tämä näkemys perustuu arviointiin, jossa suhteellisuusperiaate on otettu huomioon.

3.2 Jäljempänä oleviin kysymyksiin annettavien vastausten ja mahdollisesta vaikutustenarvioinnista, perusteluista ja muista lähteistä saatavien tietojen perusteella, onko ehdotettu toiminta asianmukainen keino haluttujen tavoitteiden saavuttamiseen?

Ehdotetun toimen sisältämät toimenpiteet ovat asianmukaisia aloitteelle asetettujen tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Toimenpiteet ovat oikeasuhteisia eivätkä ylitä sitä, mikä on tarpeen tavoitteiden saavuttamiseksi. Jäsenvaltiot eivät pystyisi saavuttamaan tavoitteita tyydyttävästi ilman EU:n toimia. Lisäkustannuksia koituu vain vähän, ja toimeen sisältyy toimenpide, jolla välittömiä kustannuksia saadaan pienennettyä.

- a) Rajoittuuko aloite pelkästään niihin näkökohtiin, joita jäsenvaltiot eivät pysty saavuttamaan yksin tyydyttävällä tavalla ja joissa unioni voi toimia tehokkaammin?

Ilman EU:n tason toimia jäsenvaltiot eivät pystyisi yksilöimään niin montaa rajatylittävää infrastruktuurihanketta kuin ilmasto- ja energiapoliittisten tavoitteiden saavuttaminen ja yhdenmukainen rajatylittävä infrastruktuurisuunnittelu edellyttävät. Ehdotetut toimet on rajattu niihin seikkoihin,

joita jäsenvaltiot eivät voi tyydyttävästi saavuttaa yksin.
b) Onko unionin toiminnan muoto (välineen valinta) perusteltu, mahdollisimman yksinkertainen ja johdonmukainen haluttujen tavoitteiden saavuttamiseen tai haluttujen tavoitteiden noudattamisen varmistamiseen nähden (esimerkiksi valinta asetuksen, (puite)direktiivin, suosituksen tai vaihtoehtoisten sääntelymenetelmien, kuten yhteispäätösmenettelyn, välillä)?
Aloitteessa ehdotetaan nykyisen TEN-E-asetuksen tarkistamista. Sen vuoksi siinä ei muuteta valittua toimintatapaa, joka on osoittautunut toimivaksi SEUT-sopimuksen 172 artiklassa määrätyn sääntelymenetelmän (yhteispäätösmenettelyn) mukaisten tavoitteiden saavuttamisessa.
c) Jätetäänkö unionin toiminnassa mahdollisimman paljon joustovaraa kansalliselle päätöksenteolle siten, että asetetut tavoitteet saavutetaan tyydyttävällä tavalla? (Onko Euroopan unionin toiminta toisin sanoen mahdollista rajata pelkkiin vähimmäisvaatimuksiin tai voidaanko käyttää väljempää poliittista välinettä tai toimintamallia?)
SEUT-sopimuksen 171 artiklan mukaan unioni vahvistaa suuntaviivoja, jotka koskevat suunniteltujen toimien tavoitteita, painopisteitä ja pääperiaatteita Euroopan laajuisten verkkojen alalla, ja näissä suuntaviivoissa yksilöidään yhteistä etua koskevat hankkeet. Ehdotetut toimenpiteet perustuvat näihin määräyksiin, ja niillä luodaan EU:n tason kehys, jota SEUT-sopimuksessa vahvistettujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää.
d) Aiheutuuko aloitteesta taloudellisia tai hallinnollisia kustannuksia unionille, jäsenvaltioiden hallituksille, alue- tai paikallisviranomaisille, talouden toimijoille tai kansalaisille? Ovatko kyseiset kustannukset oikeasuhteisia saavutettavana olevaan tavoitteeseen nähden?
Ehdotetut toimenpiteet ovat pääasiassa nykyiseen TEN-E-kehukseen tehtäviä parannuksia. Arvioinnin perusteella nykyinen asetus on toiminut hyvin. Sidosryhmien kuulemisen yhteydessä useimmat sidosryhmät olivat yhtä mieltä siitä, että asetus on kustannustehokas ja sen hyödyt ovat kustannuksia suuremmat. Aloitteesta koituu vain vähän taloudellista ja hallinnollista lisärasitusta hankkeiden toteuttajille, komissiolle ja energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirastolle ACERille. Ehdotetuista yksinkertaistamistoimenpiteistä saadaan suoria hyötyjä, koska nykyiset hallinnollisiin velvoitteisiin liittyvät toistuvat suorat kustannukset pienenevät seuranta- ja raportointivelvoitteiden keventyessä.
e) Onko yksittäisiä jäsenvaltioita koskevat erityiset olosuhteet otettu huomioon siten, että samalla noudatetaan unionin oikeutta?
Yksittäisiä jäsenvaltioita koskevia erityisiä olosuhteita ei ole yksilöity.